

امتحان نهایی ریاضی ۳

خرداد ۱۴۰۰

علی هاشمی

درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید.

الف) هر نقطه اکستریم نسبی تابع، یک نقطه بحرانی آن است. درست

ب) هرچه مقدار خروج از مرکز بیضی به صفر نزدیک تر باشد، شکل بیضی به دایره نزدیکتر خواهد شد.

درست

$$e = \frac{c}{a}$$

درج‌های خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید.

۰/۵

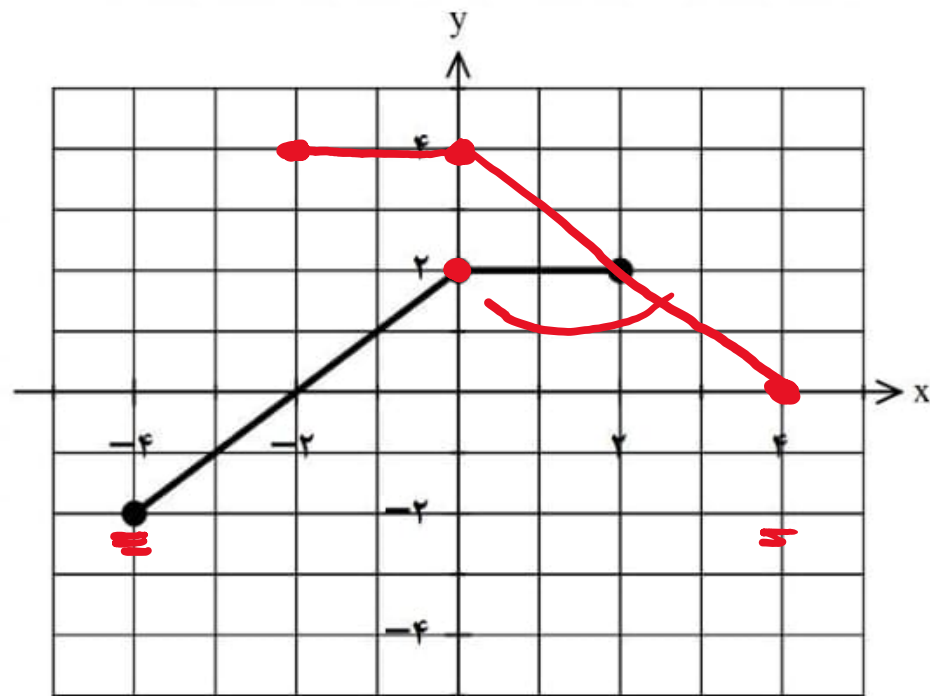
الف) بزرگترین بازه‌ای که تابع $f(x) = x^3 - 3x$ در آن اکیدا نزولی است برابر ..... است. $(-1, 1)$

ب) شعاع دایره‌ای به معادله $x^2 + y^2 - 2x - 3 = 0$ برابر ..... است.

$$f' = 3x^2 - 3 = 0 \rightarrow x = \pm 1$$

$-\infty$	-1	1	$+\infty$
+	-	+	+
ج			

$$x^2 - 2x + 1 - 1 + y^2 - 3 = 0 \rightarrow (x-1)^2 + y^2 = 3$$

با توجه به نمودار تابع $y = f(x)$ ، نمودار تابع

$y = f(-x) + 2$ را رسم کنید.

$$D_f = [1, \infty)$$

$$D_g = \mathbb{R}$$

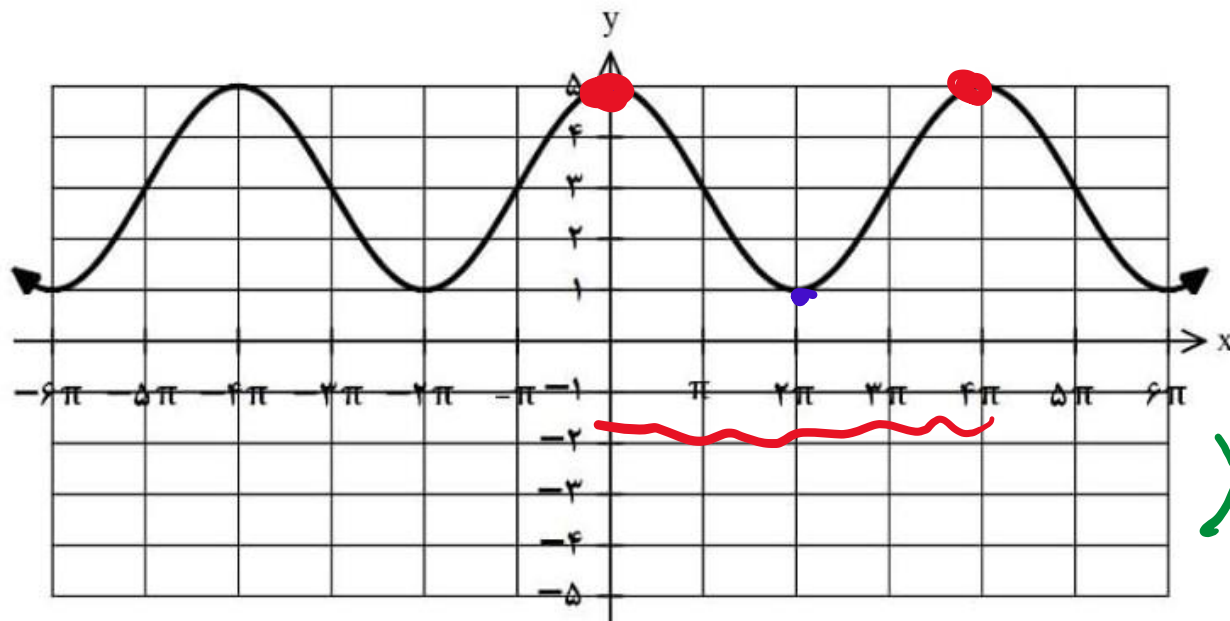
اگر $f(x) = \sqrt{x-1}$ و $g(x) = 2x^2 - 1$ باشد،
الف) دامنه تابع $f \circ g$ را با استفاده از تعریف به دست آورید.
ب) مقدار $(g \circ f)(2)$ را تعیین کنید.

$$D_{f \circ g} = \left\{ x \in D_g \mid g(x) \in D_f \right\} = \left\{ x \in \mathbb{R} \mid \underline{2x^2 - 1 \geq 1} \right\}$$

$$2x^2 \geq 2 \rightarrow x^2 \geq 1 \rightarrow \begin{cases} x \geq 1 \\ x \leq -1 \end{cases} \quad \underline{(-\infty, -1] \cup [1, +\infty)}$$

$$\text{ب) } g(f(2)) = g(1) = 1$$

نمودار زیر مربوط به تابعی با ضابطه
 $y = a \cos bx + c$ است.
 با توجه به نمودار، ضابطه آن را
 مشخص کنید.

$$y = 2 \cos \frac{1}{2} x + 3$$

$$\begin{aligned} a + c &= 5 \\ -a + c &= 1 \end{aligned} \rightarrow 2c = 6 \rightarrow c = 3 \rightarrow a = 2$$

$$\frac{2\pi}{|b|} = 2\pi \rightarrow |b| = \frac{1}{2} \rightarrow b = \pm \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2} \sin 2x = \frac{\sqrt{3}}{4} \rightarrow \sin 2x = \frac{\sqrt{3}}{2} = \sin \frac{\pi}{3}$$

$$2x = 2k\pi + \frac{\pi}{3} \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{6} \quad ; \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$2x = 2k\pi + \frac{2\pi}{3} \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{3} \quad ; \quad k \in \mathbb{Z}$$

الف) $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{2 - \sqrt{x-1}}{x-5}$

ب) $\lim_{x \rightarrow (-\frac{1}{3})} \frac{[x]}{|3x+1|}$

ج) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3 + \frac{1}{x^2}}{\frac{4}{x} - 5}$

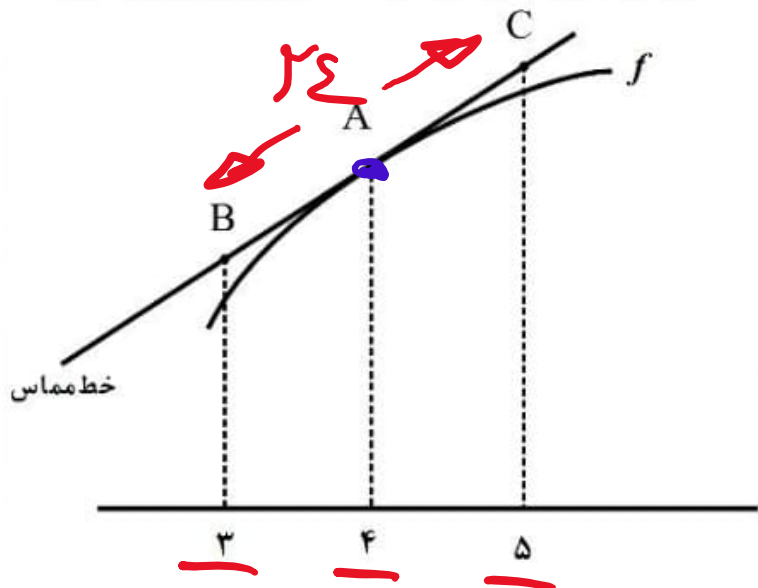
الف) $\frac{0}{0} \rightarrow \lim_{x \rightarrow 5} \frac{2 - \sqrt{x-1}}{x-5} \times \frac{2 + \sqrt{x-1}}{2 + \sqrt{x-1}} = \lim_{x \rightarrow 5} \frac{4 - x + 1}{(x-5)(2 + \sqrt{x-1})} = \frac{-1}{4}$

ب) $\frac{-1}{0+} = -\infty$

ج) $\frac{\infty + 0}{0 - 5} = -\frac{\infty}{5}$

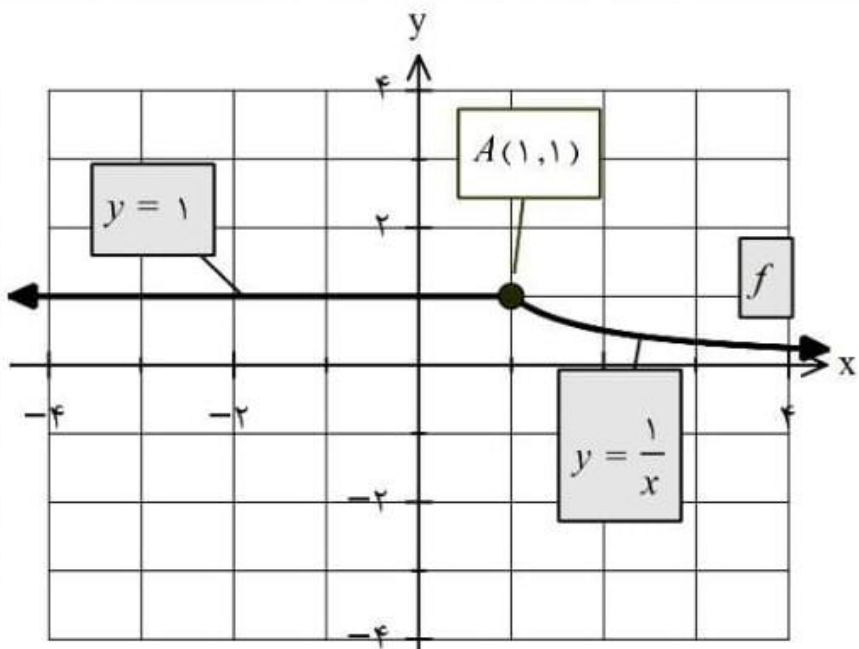
برای تابع f در شکل روبرو داریم $f(4) = 24$ و $f'(4) = 1/5$ را بیابید.
با توجه به شکل، مختصات نقاط B و C را بیابید.

$$\frac{f(5) - f(4)}{5 - 4} = \frac{1}{5} \rightarrow f(5) = 25, 5 \rightarrow C \left| \begin{array}{l} 5 \\ 25, 5 \end{array} \right.$$

$$\frac{f(4) - f(3)}{4 - 3} = \frac{1}{5} \rightarrow f(3) = 22, 5 \rightarrow B \left| \begin{array}{l} 3 \\ 22, 5 \end{array} \right.$$

با محاسبه مشتق راست و مشتق چپ تابع f در نقطه A ، نشان دهید که تابع f در نقطه A مشتق پذیر نیست.

$$f'_+(1) \neq f'_-(1)$$

$$f'_+(1) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\frac{1}{x} - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\cancel{1-x}}{x - 1} = -1$$

$$f'_-(1) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1 - \frac{1}{x}}{x - 1} = 0$$

الف) $f(x) = \frac{9x-2}{\sqrt{x}}$

ب) $g(x) = (3x^2 - 4)(2x - 5)^3$

الف) $f'(x) = \frac{9\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}(9x-2)}{(\sqrt{x})^2}$

ب) $g'(x) = 6x(2x-5)^3 + 3(2x-5)^2(2)(3x^2-4)$

جسمی را از سطح زمین به طور عمودی پرتاب می کنیم. جهت حرکت را به طرف بالا مثبت در نظر می گیریم.

ارتفاع از سطح زمین در هر لحظه از معادله $h(t) = -5t^2 + 40t$ به دست می آید:

الف) سرعت متوسط جسم را در بازه $[5, 8]$ به دست آورید.

ب) مشخص کنید در چه لحظه ای سرعت جسم 35 m/s است.

$$\text{متوسط ارتفاع} = \frac{f(8) - f(5)}{8 - 5} = \frac{0 - 75}{3} = -25$$

$$\text{ب) } h'(t) = -10t + 40 = 35 \rightarrow t = 0.5$$

اگر نقطه $(2, 1)$ ، نقطه اکسترمم نسبی تابع $f(x) = x^3 + bx^2 + d$ باشد، مقادیر b و d را به دست آورید.

$$f'(x) \rightarrow 1 + 2bx + d = 0 \rightarrow 2bx + d = -1 \rightarrow d = -5$$

$$f'(x) = 3x^2 + 2bx \xrightarrow{x=2} 12 + 4b = 0 \rightarrow b = -3$$

در بین تمام مستطیل هایی با محیط ثابت ۱۴ سانتی متر، طول و عرض مستطیلی با بیش ترین مساحت را بیابید.

$$\begin{aligned}
 2x + 2y = 14 &\longrightarrow x + y = 7 \longrightarrow y = 7 - x \longrightarrow y = \frac{7}{2} \\
 S = xy = x(7 - x) = 7x - x^2 \quad S' = 0 &\longrightarrow 7 - 2x = 0 \longrightarrow x = \frac{7}{2}
 \end{aligned}$$

کانون‌های یک بیضی نقاط $(1, 3)$ و $(1, -5)$ است.

الف) فاصله کانونی و مختصات مرکز بیضی را بنویسید.

ب) اگر $a = 6$ باشد، اندازه قطر کوچک را پیدا کنید. (a اندازه نصف قطر بزرگ بیضی است).

$$\begin{cases} \frac{1+1}{2} = 1 \\ \frac{-5+3}{2} = -1 \end{cases}$$

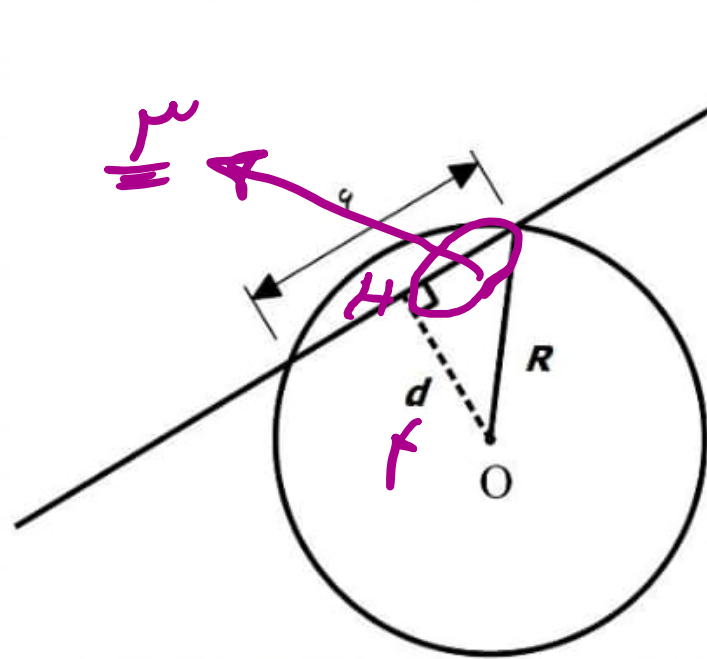
$$FF' = 1 \rightarrow 2C = 1 \rightarrow C = \frac{1}{2}$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 16 = b^2 + 1 \rightarrow b^2 = 15 \rightarrow b = \sqrt{15}$$

$$\rightarrow BB' = 2b = 2\sqrt{15}$$

مرکز دایره ای، نقطه $O(2, -3)$ است. این دایره روی خط $3x - 4y + 2 = 0$ و تری به طول ۶ جدا می کند.

معادله دایره را بنویسید.

$$OH = \frac{|6 + 12 + 2|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{20}{5} = 4$$

$$R = \sqrt{e^2 + d^2} = 5$$

$$(x - 2)^2 + (y + 3)^2 = 25$$

اگر احتمال انتقال نوعی بیماری خاص به نوزاد پسر ۰/۰۸ و نوزاد دختر ۰/۰۳ باشد و خانواده ای منتظر به دنیا آمدن فرزندی باشد، با چه احتمالی نوزاد آنها به بیماری مذکور مبتلا خواهد بود؟

$$P(A) = P(B_1) \times P(A|B_1) + P(B_2) \times P(A|B_2)$$

$$= \frac{1}{2} \times \frac{1}{100} + \frac{1}{2} \times \frac{3}{100} = \frac{11}{200}$$

مجموعه کامل ویدیوهای آموزشی در

سایت علی جبرا

ALIGEBRA.COM

Freemath

Alihashemi_math